

Súd: Okresný súd Dunajská Streda
Spisová značka: 12P/132/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2212214709
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 02. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Bíróová
ECLI: ECLI:SK:OSDS:2013:2212214709.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dunajská Streda v konaní pred sudkyňou JUDr. Evou Bíróovou v právnej veci navrhovateľa: H. Z., D.. XX.XX.XXXX, N. M., R. XX/XX, zastúpeného Z. Z., bytom tamtiež, proti odporcovi: T. Z., D.. XX.XX.XXXX, N. M., R. XXXX/X, o určenie výživného takto

r o z h o d o l :

Odporca je povinný platiť na výživu navrhovateľa sumu 30% zo sumy životného minima pre nezaopatrené dieťa určené v ustanovení § 2 písm. c/ zákona č. 601/2003 Z. z. v platnom znení k rukám navrhovateľa, vždy do 15. dňa mesiaca vopred, počnúc dňom 06.09.2012.

Dlh na zročnom výživnom vznikol odporcovi za obdobie od 06.09.2012 do 28.02.2013 v sume 155,46 eur. Súd povoľuje odporcovi dlh na výživnom splácať spolu s bežným výživným v splátkach po 15 eur mesačne, pod stratou výhody splátok, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku.

Žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom zo dňa 06.09.2012 sa navrhovateľ domáhal určenia výživného odporcovi na sumu 120 eur. Návrh odôvodnil tým, že od januára 2012 nežije odporca - jeho otec s ním v spoločnej domácnosti, výživné neplatí. Navrhovateľ sa učí za maliara, zvýšené výdavky má na oblečenia na prax a cestovné do školy.

Odporca sa k návrhu vyjadril s tým, že navrhuje určiť mu výživné sumou 40 eur mesačne, následne sa vyjadril, že navrhovateľ nemá na výživné žiadny nárok pre absencie v škole, návštevy pohostinstva a nesprávnu životosprávu.

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľa, jeho splnomocnenej zástupkyne, odporcu, oboznámením sa s predloženými listinnými dôkazmi a zistil nasledovný skutkový stav veci:

V súčasnosti je navrhovateľ študentom tretieho ročníka denného štúdia na Odbornom učilišti internátnom (Spojená škola) v Okoči, odbor stavebná výroba - maliarske a natieračské práce, v tomto školskom roku má štúdium ukončiť záverečnou skúškou. V každom týždni má prax tri dni, dva dni má vyučovanie. Za práce na praxi dostáva odmenu 10 eur mesačne. Montérky a baganče na prax stoja asi 35 eur, vydržia mesiac. V tomto školskom roku už nebýva na internáte, do školy cestuje denne, výdavky má 20 eur mesačne na cestovnom a 20 eur mesačne na stravnom v školskej jedálni. Je nemajetný. Je v starostlivosti psychiatra, podľa udania navrhovateľa pre hyperaktivitu a poruchy správania.

Odporca vo svojej výpovedi uviedol, že je uznaný za invalidného v rozsahu 45% zdravotného postihnutia, od roku 2005 poberá invalidný dôchodok, v súčasnosti priznaný vo výške 160 eur mesačne. Popritom vykonával podnikateľskú činnosť ako živnostník, poskytoval murárske práce. Uviedol, že príjem nemal stabilný, okolo 400 až 500 eur brutto. Od 15.01.2003 má pozastavenú živnosť na 2 roky. Za rok 2011 podal daňové priznanie, podľa ktorého vykázal príjem 5.860 eur, základ dane 3.516 eur s nulovým daňovým zaťažením. Za rok 2012 podal daňové priznanie s vykázaným nulovým základom dane a nulovou daňovou povinnosťou. Spolu s matkou navrhovateľa vlastní rodinný dom, zaťažený úverom a pätnásťročným vozidlom. Iný majetok nemá. Poukázal na skutočnosť, že navrhovateľ nechodí riadne do školy, požíva alkohol, fajčí, navštevuje pohostinstvá. Spolu s matkou navrhovateľa majú ďalšiu vyživovaciu povinnosť k mal. N., nar. XXXX.

Splnomocnená zástupkyňa navrhovateľky - matka navrhovateľa vo svojej výpovedi uviedla, že cestovné a strava denne do školy vychádza pre navrhovateľa na 7 eur, na začiatku školského roka mu zakúpila pracovný odev - tričká, montérky, baganče za 45 eur, vydržia 4 mesiace, baganče dlhšie. Navrhovateľ nemá žiadny majetok, býva u nej. Navrhovateľ navštevuje psychiatra, lieky predpísané nemá. Matka navrhovateľa je nezamestnaná, od 30.10.2012 je evidovaná ako uchádzač o zamestnanie na úrade práce, dávka v nezamestnanosti jej priznaná nebola. Do konca roka pracovala (od 21.08.2012) na dohodu s vykázaným príjmom 235,17 eur v priemere mesačne. U posledného zamestnávateľa v riadnom pracovnom pomere pracovala do 19.08.2012, pracovný pomer ukončila sama z dôvodu, že do zamestnania cestovala do Bratislavy, pracovala 4 dni v týždni 12-hodinové pracovné zmeny, vtedy bývala v Bratislave na ubytovni s poplatkom 120 eur mesačne. Starostlivosť o maloletého N. zabezpečovala jej matka. Následne bola 4 dni doma. S maloletým a navrhovateľom bývajú v rodinnom dome, patriacom jej a odporcovi spoločne, odporca v ňom od januára nebýva. Na mal. N. má výdavky do školy 39,80 eur mesačne a 42 eur polročne, je zdravý.

Podľa správy o povesti navrhovateľa poskytnutej obcou v novembri 2012 navrhovateľ býva u matky, neevidujú na jeho meno žiadnu nehnuteľnosť. Často navštevuje miestne pohostinstvá, komisia verejného poriadku nemá o ňom žiadne záznamy.

Zo správy školy zo dňa 15.01.2013 vyplýva, že navrhovateľ chodí do školy nepravidelne, prejavujú sa u neho znaky záškoláctva, má 177 neospravedlnených hodín. Pravidelne porušuje školský poriadok. Na odbornom výcviku je zručný a pracovitý, v prípade ďalšej absencie bude mať ohrozený prístup k záverečným skúškam. Otec sa zaujíma o syna, výdavky do školy hradí v plnej miere.

Rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 9P/74/2012-30 zo dňa 24.07.2012 súd brata navrhovateľa - mal. N., nar. XXXX zveril do osobnej starostlivosti matke, schválil dohodu rodičov o výživnom, podľa ktorej bude otec platiť na výživu mal. N. sumu 50 eur mesačne. Na tunajšom súde ďalej prebiehajú konanie o zapretie otcovstva odporcu k mal. N. (sp. zn. 10P/96/2012) a konanie o rozvod manželstva rodičov navrhovateľa (sp. zn. 12P/177/2012).

Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. (§ 62 ods. 1 až 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine)

Rodič, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, je povinný preukázať ich súdu, predložiť podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov

a umožniť súdu sprístupnením údajov chránených podľa osobitného predpisu zistenie aj ďalších skutočností potrebných na rozhodnutie. Ak si rodič nesplní túto povinnosť, predpokladá sa, že výška jeho priemerného mesačného príjmu predstavuje dvadsaťnásobok sumy životného minima. (§ 63 ods. 1 zák. o rodine)

Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. (§ 75 ods.1 zák. o rodine)

Výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa. (§ 75 ods. 2 zák. o rodine)

Výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu. (§ 76 ods. 1 zák. o rodine)

Právo na výživné sa nepremičuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa. (§ 77 ods. 1 zák. o rodine)

Podľa § 2 písm. c/ zák. č. 601/03 Z. z. o životnom minime v platnom znení (od 01.07.2012) sa za životné minimum fyzickej osoby alebo fyzických osôb, ktorých príjmy sa posudzujú podľa § 3 spoločne, považuje suma alebo úhrn súm 88,82 eur mesačne, ak ide o nezaopatrené dieťa.

Minimálna výška výživného takto predstavuje v súčasnosti 26,65 eur mesačne.

Podľa § 5 ods. 1 tohto zákona sumy uvedené v § 2 sa upravia vždy k 1. júlu bežného kalendárneho roka.

Odôvodnené potreby dieťaťa sú bezprostredne ovplyvňované schopnosťami a možnosťami rodičov, ak sú reálne možnosti a schopnosti rodičov obmedzené, sú odôvodnenými len bežné potreby dieťaťa, ktoré nepresahujú obvyklú základnú mieru všetkých potrieb nevyhnutných pre život kultúrneho človeka. Ak sú však reálne možnosti a schopnosti

rodičov väčšie, odôvodnenými sú aj ďalšie potreby dieťaťa, ktoré síce nie sú nevyhnutné, ale so zreteľom na okolnosti konkrétneho prípadu sú prospešné pre všestranný vývoj dieťaťa. Teda pri určení výživného treba vychádzať zo zásady, že životná úroveň dieťaťa má byť úmerná životnej úrovni rodičov. Je potrebné, aby rodičia poskytovali podľa svojich schopností a možností toľko prostriedkov na výživu detí, aby z nich boli uspokojené osobné potreby dieťaťa, pokiaľ ide o výživu, ako i potreby na prehľbovanie vzdelania, rozvoj záujmov a záľub, na prípravu na povolanie. Súd sa pri určovaní výšky výživného riadi základnými pravidlami, a to odôvodnenými potrebami oprávnenej osoby a schopnosťami, možnosťami a majetkovými pomermi povinnej osoby. Odôvodnené potreby oprávnenej osoby závisia od veku, zdravotného stavu, schopnosti žiť sa sám a postarať sa o seba. Na strane povinného súd skúma faktické príjmy, ale prihliada tiež na to, čo je objektívne možné, aby zarobil (podľa veku, zdravotného stavu, kvalifikácie, odbornosti, situácie na trhu práce, pracovných skúseností), majetkové pomery, tiež počet, druh a výšku ďalších vyživovacích povinností.

Vyhodnotením vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že trvá vyživovacia povinnosť rodičov. Navrhovateľ sa v súčasnosti pripravuje štúdiom na svoje budúce povolanie, nie je zatiaľ schopný sám

sa živiť, je naďalej odkázaný na výživu zo strany jeho rodičov. V danom prípade však zárobkové pomery odporcu neumožňujú, aby platil výživné podľa návrhu navrhovateľa, keďže jeho jediným príjmom je invalidný dôchodok, pričom má aj ďalšiu vyživovaciu povinnosť. Okrem toho treba prihliadnuť s poukazom na cit. § 75 ods. 2 zákona o rodine na správy o navrhovateľovi, ktorý peniaze, ktoré si sám nezarobil, míňa neúčelne v pohostinstve a na cigarety a nie na náklady spojené s jeho odôvodnenými potrebami. Súd preto s poukazom na predložené doklady o zárobkoch rodičov a s prihliadnutím na preukázané odôvodnené potreby navrhovateľa súd určil rozsah vyživovacej povinnosti odporcu v minimálnej výške upravenej zákonom.

O vyživovacej povinnosti odporcu súd rozhodol za spätné obdobie (od podania návrhu). Výživné od tohto obdobia navrhovateľovi neplatil. Odporcovi do konca mesiaca, kedy súd rozhodol (výživné za mesiac február už bolo splatné) takto na určenej čiastke výživného (26,65 eur mesačne) vznikol dlh na výživnom za mesiace október 2012 až február 2013 (5 mesiacov x 26,65 eur) a za 25 dní mesiaca september 2012 (26,65 eur/30 dní x 25), ktorý dlh je povinný zaplatiť v splátkach splatiť v splátkach spolu s bežným výživným. Výšku splátok súd určil tak, aby boli zvládnuteľné odporcom a dlh v záujme navrhovateľa čo najskôr uhradený.

Podľa § 160 ods. 1 O. s. p. ak súd uložil v rozsudku povinnosť, je potrebné ju splniť do troch dní od právoplatnosti rozsudku; súd môže určiť lehotu dlhšiu. Súd môže určiť, že peňažné plnenie sa môže vykonať aj v splátkach, ktorých výšku a podmienky zročnosti určí a to aj tak, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia. Podľa ods. 2 ak súd odsúdil na opakujúce sa plnenie v budúcnosti zročných dávok, treba ich plniť, len čo sa podľa rozsudku stanú zročnými.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 O. s. p. Ani jeden z účastníkov si náhradu trov konania neuplatnil.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Krajský súd v Trnave cestou tunajšieho súdu.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti

ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 205 ods. 1, 2 O. s. p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie,

oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák. č. 233/1995

Z. z. (Exekučný poriadok).